

113 年國立花蓮高商語文競賽原住民族語朗讀 【太魯閣語】 編號 1 號

Enrian tama quri laqi

Thowlang!

Smleani ku ha laqi mu, pniqi biyax lnglungan tgkla kneuwit na
nanak:smtrung saw ksgun o tai saw mha mttuku bi rmun na, mniq kska
knbalay na sdgiyal o ini srinah; mniq kska tmgiyal o ida qnsbilaq mnegseesu
bi lnglungan na.

Brahaw misu smleani ku ha laqi mu, tai saw aji mha kbrhuan ka
lnglungan na ungat endaan; dduli quri tgkla sunan, balay kngkla pusu tasil o
tgkla hyaan nanak.

Mdurun ku, tai su saw ddulun quri aji empeysa tgblai ni suyang, rndahi
powda niqan smeebrah lnglungan, mqraqil ni tmgiyal, mniq paru bgihur o
pslhayi ptgdhug phiyug, pslhayi gmealu seejiq wada sdgiyal

Smleani ku ha laqi mu, mtasaw lnglungan, pthiyaq bi ka paru dnngsan
na, tai saw dnudul seejiq brah na o mkla mgriq hyaan nanak han;saw na aji
shngiun ka tnegsaan hyaan sbiyaw, duri ni tai saw pkrana suyang dnngsan
quri hici.

Niqan kana saw ga srngaw baraw nii ka hiya do.

Mdurun ku duri, biqi hyaan ka mttuku bi lnglungan saw rmnaw bi, tai
saw balay bi mnegsesu lnglungan na, aji mha pskiyux hyaan nanak.

Brahaww misu biqi hyaan ka qnsbilaq lnglungan, tai na saw aji
shngiun ana bitaq knuwan ka hmut kndsan o mniq balay bi knparu, mtrawah
lnglungan o mniq kkla lmnglung, mneuxul lnglungan o mniq balay bi biyax
rmun.

Mdurun ku sunan duri, smlaani ku kingal laqi mu mtasaw bi lnglungan
na, niqan bi gnealu, qnsbilaq bi lnglungan, gmealu seejiq msula kndsan,
mqraqil kndsan ga csdamat bi kndsan rdrudan ni muda ana manu kkslagu
lmnglung qpahun kana alang Truku.

Manu saw kiya do yaku ka tama o tai ku saw mtduwa pnlbu
rmngaw “ aji kbrhuan ka kndsan mu ” msa ku.

Thowlang mu Utux Baraw, isu o tndhuun mu, tmdahu ku sunan
kdjiyax, wana isu ka spruun mu mqaras.

父親為子祈禱文

主啊！求你塑造我的兒子，使他夠堅強到能認識自己的軟弱；夠勇敢到能面對懼怕；在誠實的失敗中，毫不氣餒；在勝利中，仍保持謙遜溫和。

懇求塑造我的兒子，不至空有幻想而缺乏行動；引導他認識你，同時又知道，認識自己乃是真知識的基石。我祈禱，願你引導他不求安逸、舒適，相反的，經過壓力、艱難和挑戰，學習在風暴中挺身站立，學會憐恤那些在重壓之下失敗的人。

求你塑造我的兒子，心地清潔，目標遠大；使他在指揮別人之前，先懂得駕馭自己；永不忘記過去的教訓，又能伸展入未來的理想。

當他擁有以上的一切，我還要禱求，賜他足夠的幽默感，使他能認真嚴肅，卻不致過分苛求自己。懇求賜他謙卑，使他永遠記牢，真偉大中的平凡，真智慧中的開明，真勇力中的溫柔。

我還要向你懇求，請塑造我的孩子 有一顆清澈的心、有愛心、謙卑的心、關懷窮困的獨居老人及在太魯閣族部落投入任何公益得工作。

如此，我這作父親的，才敢低聲說：「我沒有虛度此生。」

Kari Mdkrang Truku

Mmowsa mdkrang brah na siida o asi ka musa rmngaw ngalan kari alang ka pusu seusa mdkrang nii. Mssruwa ka pnrngagan dha ni mmowsa siida do ini psrwai pcinun ka kuyuh, tmikan masu psramal buwax ddsun, hmlama ni sbgrahan ka tahut rqda. Musa mssli empprngaw bbuyu ka dsnaw mmowsa na ni “ mduuy qsiya ” o srbug na qsiya ka rnabaw ni daan na murus babaw tunux txtaxa hiyi smapuh aji dha eangal ramus. Babaw na nii, hmgluq pucing tgakat thmuku tluung ka kana ni tgluus embahang sndhug kari mdudul, kiya do kana o ciyu tluling бага dha ka pspuun dha rmbug qsiya gaga brah mduuy qsiya ni smdhug kari.

Mtaqi bbuyu siida ka dhiya ni malu ka spi dha o asi klutut mn3 musa “psisil”, nasi naqih ka pnssilan dha o asi alax embrinah ini usa, nasi malu o asi usa quri ssaun. Hmdhik mqaras ni mnkleelug meuyas musa sapah. Pdalih alang dha nanak do hmdhik pxal duri ni mqquri alang msqar puniq, nasi 2 ka nangal dha o ptpusal msqar. Embahang ka seejiq alang ni ima ka mnangal do asi adas lukus hubang ka tnsapah ni saan haya pstrung plukus tudu elug. Dhuq alang ka hiya do dmuuy pucing da ki dara pais enjiyan ni sgkuwak na babaw mnarux hiyi dseejiq do asi kmalu ka

mnarux seejiq. Spteetu “brqiya” nii o pnskraya kmeaguh mlawa utux druwan sapah tunux nii. Paah laqi bitaq rudan ka kana alang o bitaq mk5, 6 jiyax shngian dha kana rbuk dha mseupu mqaras rmgrig Seejiq ghwayan utux o yaa bi mk10 jiyax plkusan lukus hubang ni babaw na hiya do mlukus ida saw pnlukus niya.

Nasi niqan ka seejiq tnqnay dhyaan wada meydang taxa dha, dhuq alang ka dhiya siida uri o ini asi tmay alang, keeman smkkingal kneulus musa alang ni mangal lukus embbulang ini duuy ana manu. Dhuq brah sapah dha nanak siida o qhuran dha btunux tmutuy ka gaga sapah ni mknhuway mtmay sapah. Saw mgrbu saman do plkusun dha ka lukus hnici dha ngangut ni pucing nadas dha o ini dha jiyi pryuxun dha 1 duri pucing.

Rahuq seejiq sapah wada mdkrang uri o ini tduwa hmut musa mtmay sapah dha. Duri o ini tduwa embahang rnaw kari, kiya o aji sseeliq quri dnngsan wada mdkrang. Dhuq alang ni embahang cinun do, kika tblaiq mtaqi ka keeman siida.

太魯閣族的出草故事

當出發時必須先得到長老同意後，才可以準備出發，婦女準備要帶去的小米，小米糕及米酒，家裡的火不能熄滅。出草獵團當晚在野外等夢占，如果鳥占是「凶」，要立刻打道回家。但如果鳥占是「吉」，可繼續前進。

出草獵團一路上高聲歡呼（hmdhik），聽到槍聲一次則表示獵取一個，兩槍聲表示兩個。獵取那家的人要帶著英雄服（hubang）去迎接獵取者並給他穿上英雄服。

出草獵團中有在路上迷失的不立刻進去，而是趁夜中回到部落，各以其一服器具棄之戶外，裸體潛行到自行家門口時，用小石頭向家屋丟去，叫醒家人開門進去。第二天再穿上棄之戶外的衣服，換另外一把新刀。發起者對死者家屬賠償，如大鍋（gukung，liwas）、槍（puniq）、刀（pucing）、斧頭（pupu），這些並不是要喪家而是要丟棄成廢棄物（pkuring）。

出草期間家裡爐灶中的火不能熄，禁止相互施和受，禁止摸芋麻絲及織布，其他未出草者亦禁止到別人家，禁止玩笑的話，主要是不破壞出草。到達部落，聽到織布聲時，晚上可以安心的睡覺。